

**Cena Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2010**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ SOUTĚŽÍHO O ZÍSKÁNÍ

- ☒ **bronzového stupně ceny "Organizace zvyšující kvalitu veřejné služby"**
☐ **stříbrného stupně ceny "Organizace dobré veřejné služby"**

(Zatrhněte stupeň, o jaký chcete soutěžit)

1. Název řešení: Zavedení aktivit místní Agendy 21 ve Valašských Kloboukách

2. Autor zprávy:

Jméno: Radka Brtišová

Funkce: manažerka aktivit MA 21

Organizace: Město Valašské Klobouky

Telefon: 733 131 655

E-mail: brtisova@mu-vk.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Město Valašské Klobouky

Masarykovo náměstí 189

766 17 Valašské Klobouky

4. Popis řešení

Město Valašské Klobouky je komunikujícím, otevřeným a přátelským městem, které naslouchá veřejnosti a spolupracuje i s dalšími partnery na dlouhodobě udržitelném rozvoji a zlepšování života ve městě. Jako ideální prostředek, který vyřeší řadu požadavků na vytvoření platformy pro otevřenou, přínosnou a obousměrnou komunikaci města s veřejností, včetně specifických cílových skupin, je realizováno zavedení místní Agendy 21. Jedná se o proces, v němž jsou uplatněny jak principy dlouhodobě udržitelného rozvoje, tak aktivizace veřejnosti a její přizvání ke spoluřezhodování. Výsledkem je pak nejen částečné přenesení zodpovědnosti za rozvoj města na občany, ale také celkové zkvalitnění prostředí ve městě. Tím je myšleno jak skutečné fyzické prostředí, o které je pečováno podle požadavků a návrhů veřejnosti, tak také atmosféra mezi lidmi, kteří se cítí být spokojeni, protože město jejich názory považuje za důležité, respektuje je a řídí se jimi.

Místní Agenda 21 dává široký prostor právě pro vybudování komunikačních prostředků směrem k vybraným cílovým skupinám veřejnosti od obyvatel určitých částí města, dětí a mladých studentů, zástupců neziskového sektoru a podnikatelů až po seniory. Právě zde se promítá možnost zavedení veřejných setkání, kulatých stolů, diskusních skupin komunitního plánování a podobně.

4.1 Podstata řešení

S některými projekty začínáme, ale především bychom chtěli navázat na projekty a konkrétní aktivity, které v našem městě již probíhají, a pomocí MA 21 bychom je chtěli propojit a sjednotit. V navazujících fázích implementace MA 21 tak budeme moci stavět na pevných základech širokého spektra aktivit, které budou zastřešeny jednotným plánováním a sdílením zkušeností.

4.2 Důvod a cíle řešení:

Důvodem k zapojení do procesu MA 21 je snaha o budování partnerství, zlepšení spolupráce s dětmi, seniory, neziskovým sektorem, podnikateli, občanskými iniciativami, školami, organizacemi města např. knihovnou, muzeem, kulturním domem. Přizvání občanů ke spolutřídění o věcech veřejných, projevení jejich názorů a přání, společné úsilí o zlepšení hlavních problematických oblastí života ve městě.

Hlavní cíle byly definovány takto:

- zapojit veřejnost do dění ve městě
- zastřešit, sjednotit a koordinovat stávající spektrum projektů a činností ve městě
- ožивovat a zachovávat tradiční zvyklosti a řemesla
- zajistit péči o starší občany
- zajistit výchovné a vzdělávací programy pro školy
- pořádat kulturní a společenské akce, akce pro veřejnost (slavnosti, jarmarky, poutě)
- zajistit péči o krajinu, výsadbu stromů, údržbu parku
- podporovat vhodné podnikání
- získávat od veřejnosti důležité podněty, které je vhodné řešit
- zjišťovat názory veřejnosti a usuzovat o veřejném mínění
- zkvalitnit a zefektivnit práci veřejné správy
- nabídnout veřejnosti témata k diskusi
- vytvořit spolupráci občanských sdružení
- budovat image a pověst města
- rozvíjet komunikaci, porozumění, vstřícnost a přátelství
- budovat nové komunikační prostředky a možnosti
- systematicky pracovat na své identitě města jakožto „dobrého místa pro život“
- posilovat mezilidské vztahy a učit se z dobrých příkladů
- čerpat z nápadů, které by bez její realizace nikdy nebyly veřejně vysloveny
- budovat partnerství
- posilovat sounáležitost občanů s městem
- zvyšovat jejich spokojenost, hrdost a zájem o veřejné dění

4.3 Implementace řešení:

- **zainteresované strany** tvořily podle jednotlivých cílů tyto skupiny: vedení úřadu, zaměstnanci a jednotlivé skupiny široké veřejnosti - děti, mládež, senioři, neziskové subjekty, podnikatelé, rodiny s dětmi...
- **odpovědnost za řešení** převzali manažeři dílčích úkolů, které byly stanoveny k naplnění daných cílů. Manažerem probíhajícího procesu komunitního plánování je projektová manažerka Pavlína Kolínková.
- **podpora řešení ze strany vedení** byla plně deklarována, a to jak ze strany starosty Ing. Dalibora Maníše, MPA, tak i tajemníka Ing. Karla Švacha, MPA. Registraci do databáze místní agendy MA 21 schválilo zastupitelstvo města dne 28. června 2010.
- **podpora řešení ze strany zaměstnanců** byla vyjádřena zejména osobní účastí, přípravou a pomocí při zajištění akcí pořádaných MÚ Valašské Klobouky. (např. Den země, Uklidíme svět, Běh naděje, Den integrovaného záchranného systému, zahájení činnosti Ekoparku...)

- **překážky** časový nesoulad projektů, rozdílné projektové týmy jednotlivých aktivit a akcí, rozdílné náročnosti na zdroje a finanční zajištění.
- **úspěchy**

Oživování a zachovávání tradičních zvyklostí a řemesel

V rámci oživování tradičních zvyklostí řemesel ve spolupráci s neziskovou organizací Kosenka proběhly výukové programy zaměřené především na ukázky lidových řemesel, tradic, zvyků a přiblížení života na Valašsku v době našich babiček a dědečků. Mezi tyto programy patří:

- **Život na Valašsku** - tento výukový program čerpal z lidových tradic a zvyků, děti se dozvěděly jak se pekli chleba, spřádala vlna na kolovrátku, jak se hospodařilo a pochopí, že to byl život často chudý a těžký, ale měl svůj půvab. Program je obohacen o ochutnávku pečeňáků, bylinkového čaje a válení se na pravé valašské peci

- **Jaké je to řemeslo** - program seznámil děti s řemesly a lidovou domácí výrobou, po představení a názorné ukázce řemesla si děti vše prakticky osahají, vyzkouší. Děti si tak například mohly zkusit vyrobit metličku z březového proutí, košík z vrbového proutí nebo vrbovou píšťalku, ošatku ze slámy a další produkty dle ročního období a momentální užitelnosti přírodních materiálů.

- **Velikonoce na Valašsku** - v tomto programu se děti dozví jak se hospodyňky, hospodáři, cerénky a ogaři připravovali na Velikonoce. Jaké bylo nutné dodržovat zvyky, co je Květná a Smrtná neděle, co je Pašijový týden, jaké museli napéct pečivo a jiné... Společně děti ochutnají bylinkový čaj. Cérky si namalují vajíčko voskovou technikou, upečou tradiční pečivo jidášky, ogaři se naučí plést pomlázky.

- **Advent a Vánoce na Valašsku** - v jednom z neoblíbenějších programů vzpomínáme na dřívější tradice oslav nejkrásnějších svátků v roce. Rozkrajujeme jablíčka, pouštíme lodičky, zpíváme koledy, vyprávíme pohádky, pijeme bylinkový čaj, vyrábíme svíčky z vosku, které si děti odnesou a děti se rády povalují na pravé valašské peci. Přijde i svatý Mikuláš s andělíčkem a čertem. Navštíví nás také Luca, která očistí dřevěnku i naše dušičky od všeho zlého a nečistého.

Péče o krajinu

- **Instalace zábran u valašskoklobouckých rybníků** - kdy se tak podařilo zachránit a následně přenést přes 3,5 tisíce žab, především ropuch a skokanů.

- **Uklid'me svět** - tato akce probíhá již každoročně ve spolupráci se ZŠ Valašské Klobouky. Letošního úklidu se zúčastnili kromě žáků devátých tříd místní základní školy také členové Kosenky a zástupci odboru životního prostředí městského úřadu. Letošní úklid byl zaměřen na naučnou stezku Královec a sesbíralo se celkem 448 kg odpadu.

- **Naučný chodník** - směrem ke Smolině děti vlastnoručně vysadily stromky. Vybrali jsme druhy, které ve zdejší krajině dříve byly hojné, ale dnes už z ní pozvolna mizí. Podél trasy mohou lidé najít javory, duby, jilmy, oskeruše, lípu i staré bělokarpatské odrůdy ovocných dřevin. Celkem bylo vysazeno na třicet mladých stromů.

- **Den Země** - město Valašské Klobouky pořádalo v pondělí 20. dubna oslavu Dne Země, která měla podtitul Uklid'me si naše město - náš svět. Díky zábavnému dopoledni ožilo dolní část Masarykova náměstí čilým soutěžním ruchem. Při příležitosti svátku zeměkoule bylo pro žáky 1. až 3. tříd základní školy připraveno několik výtvarných a dovednostních disciplín, jejichž úkolem bylo přimět děti myslet na třídění odpadů. Dění doprovodila ukázka svozové techniky a nádob na separovaný odpad.

- **Ekopark** - v úterý 21. září přivítal nově zbudovaný ekopark v lokalitě Trhovisko na okraji Valašských Klobouk své první oficiální návštěvníky a díky svým dispozicím může sloužit k vycházkám maminek s kočárky, k výuce školních tříd v přírodě, k odpočinku i procházkám seniorů i k odpolednímu posezení celých rodin.

Péče o starší občany o handicapované spoluobčany

- **Jarní besídka pro seniory** - senioři se díky povídání o zdraví a životním stylu dozvěděli mnoho užitečných rad a návodů jak se vyvarovat stresu, jak dodržovat zdravou životosprávu nebo i to, jak vnímat pozitivně dopady stárání. Program navíc zahájili tanečníci z Dětského domova ve Smolině, a tak se na pódiu během odpoledne vystřídala více než stovka vystupujících
- **Povídání o Boženě Němcové** - při příjemném posezení u kávy a čaje se návštěvníci dozvěděli více o záhadami opředeném původu Barunky Panklové, jejím vztahu s babičkou Magdalénou Novotnou i nešťastném manželství s Josefem Němcem. Literární dopoledne bylo uspořádáno ke 190. výročí spisovatelčina narození.
- **Vánoční besídka pro seniory** - příjemné setkání přátel i naslouchání vánočním písním a koledám naplnilo besídku pro seniory z Valašských Klobouk a okolí. Do sálu kulturního domu se jich sešlo na sedm desítek. U horkého čaje a malého občerstvení si sdělovali zážitky z příprav na Vánoce a vyslechli také vánoční pásmo pěveckého sboru gymnázia. Besídku pro potěšení a rozptýlení seniorů v předvánočním čase připravila sociální komise Rady města Valašské Klobouky. O Vánocích se také myslelo i na valašskokloboucké rodáky v domovech důchodců, které jsme těšili návštěvou a malým dárkem.
- **Přednáška pro seniory** - na přednášce, kterou si pro ně připravily Jiřina Kubcová a Erika Havlasová, se návštěvníci dozvěděli nejen o tom, jak se s přibývajícím věkem vhodně stravovat, ale také jak se udržet v dobré fyzické kondici. Kromě mnoha rad o odpovídajícím složení stravy se senioři také protáhli při základních cvičích, které pomáhají zlepšovat pohyblivost.

Kulturní a společenské akce města / jarmarky, slavnosti, poutě, výstavy.../

- **Mikulášský jarmark** - patří mezi největší akce a v letošním roce již proběhne 19. ročník, na který se sjedou tisícovky návštěvníků z blízkého okolí i vzdálených koutů. Je připraven pestrý kulturní program, díky kterému mohou na vlastní kůži zažít atmosféru pravého valašského předvánočního času se všemi tradicemi a zvyky, k vidění budou i ukázky lidových řemesel. Návštěvníci mohli spatřit i Mikulášskou družinu včetně andělů, čertů, laufků ...
- **Setkání muzikantů v Bílých Karpatech** - tento Mezinárodní hudební a folklorní festival se již každoročně odehrává o třetím srpnovém víkendu ve Valašských Kloboukách, Brumově - Bylnici a Luhačovicích. Festival nabízí koncert vážné hudby, country večer, promenádní vystoupení dechových a cimbálových muzik, taneční zábavu i lázeňský dýchánek.
- **Valašské kumštování** - je to oblíbená akce, která klade důraz na prezentaci práce řezbářů, sochařů, keramiků, malířů, uměleckých kovářů a dalších výtvarníků hlavní myšlenkou na kumštování je ukázat šikovnost lidových umělců a výtvarníků přímo před zraky diváků, vše se odehrává na náměstí a atmosféru dotváří hudební doprovodný program.

Projekty a dny zaměřené na konkrétní problematiku

- **Běh naděje** - v letošním roce byl Běh naděje zařazen do unikátního celorepublikového projektu s názvem „Skutky naděje“ a sbírka, která je při akci organizovaná se rozšířila o část věnovanou boji proti drogám u dětí a mladistvých. Účast na tomto nesoutěžním běhu tím pro zájemce získává další významný rozměr, jak mohou pomoci dobré věci a jakýmkoliv finančním příspěvkem podpořit její hlavní smysl a humanitární poslání. Na sportovní část dopoledne navázal kulturní program, ve kterém se představily taneční a sportovní kroužky z domu dětí a mládeže, soubor Klobučánek, dechová hudba Důbravanka, hasiči, zdravotníci Červeného kříže, cvičenci TJ Sokol a další.

• **Den Země** - Město Valašské Klobouky pořádalo v pondělí 20. dubna oslavu Dne Země, která měla podtitul Uklid'me si naše město - náš svět. Díky zábavnému dopoledni ožilo dolní část Masarykova náměstí čilým soutěžním ruchem. Při příležitosti svátku zeměkoule bylo pro žáky 1. až 3. tříd základní školy připraveno několik výtvarných a dovednostních disciplín, jejichž úkolem bylo přimět děti myslet na třídění odpadů. Dění doprovodila ukázka svozové techniky a nádob na separovaný odpad.

• **Den dětí** - zábavný program vypukl ve 14 hodin v areálu fotbalového stadionu a na své si v něm jistě přišli všichni členové rodiny. Návštěvníky čekaly hry, soutěže či vystoupení dětských souborů, mažoretek a malých fotbalistů. Děti si zařadily na diskotéce a svůj pěvecký talent mohly předvést při karaoke. Třešničkami na dětské oslavě byly jízdy na čtyřkolkách, v závodních autech nebo na koních.

• **Den s integrovaným záchranným systémem** - tento den slouží k tomu, aby se veřejnost dozvěděla, jak jednotlivé složky fungují a jak důležitá je práce každého konkrétního úseku. Svou činnost zde dynamickými ukázkami i vystavením výstrojí a výzbrojí předvedli hasiči, vojáci, policisté a záchranáři. Veřejnosti se přitom naskytla unikátní možnost prohlídky tanku a veškeré přítomné techniky a zbraní. Během několika hodin se na náměstí odehrály také akční zákroky proti unikajícím pachatelům, výcvikové lekce policejních psů i koní a nechyběla ani hasičská očista po chemickém zásahu.

Spolupráce s organizacemi města

• Městská knihovna celoročně připravuje i aktivity určené dětem, kde se děti seznámily s knížkou, volily si svého největšího čtenáře, mladí spisovatelé předčítali ze svých děl a čtení z almanachu mělo velký úspěch. Pro seniory a starší občany Město Valašské Klobouky ve spolupráci s organizacemi města připravilo spoustu besídek, besed a setkání, kde se senioři mohly dozvědět spoustu užitečných rad jak pečovat o své zdraví, jak si zachovat zdravý životní styl, jak zvládat stres, nebo si naopak jen popovídat, zazpívat s dětmi s folklorních kroužků.

• Základní škola ve spolupráci s valašskoklobouckým obvodním oddělením Policie ČR zrealizovala projekt s názvem Týden dopravní bezpečnosti, který měl u žáků prvního stupně podpořit jejich obezřetnost při pohybu v silničním provozu. Dětské hlídky s asistencí policistů hlídaly reakce řidičů při vjezdu do města i u přechodů pro chodce, poté děti navštívily i policejní stanici.

• Základní škola se také podílela na přípravách a realizacích akcí pořádané Městem Valašské Klobouky (např. Den Země, Uklid'me svět, Naučný chodník, Ekopark ..)

5. Výsledky řešení

- **Jaké byly hlavní výsledky** (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)
Během roku bylo uskutečněno více než 20 jednotlivých akcí, z nichž řada se skládala z dalších dílčích setkání (např. výukové programy na Kosence). Úspěchem jednotlivých akcí je především hojná účast návštěvníků, jejichž kvantifikace by ovšem byla s odstupem času obtížná. Sledování návštěvnosti bude řešeno v rámci nadcházejících aktivit MA 21. Dále jde o sjednocení dosavadního spektra aktivit, upřesnění a koordinace kulturního a společenského programu během roku a rozvoj komunikačních nástrojů k oslovení cílových skupin veřejnosti. Kvalitativní ukazatele byly zahrnuty viz výše.
- **Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?**
Měření výsledků jednotlivých akcí bylo provedeno organizátory.
- **Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?**
V průběhu koordinace aktivit MA 21 se neprojevily žádné specifické faktory s vlivem na výsledek a úspěch řešení. Dílčí faktory ovšem působily na jednotlivé akce, jejich povaha je různorodá a negativní vliv byl vždy minimalizován, takže akce proběhla bez problémů.

- **Projevil se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?**
Žádné vedlejší účinky se neprojevily.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe¹

- V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?
 - Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?
 - Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?
 - Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?
- Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožto s prezentací dobré praxe?

7. Přílohy

Datum: 13. 10. 2010

Podpis:

Radka Brtišová, manažerka aktivit MA 21

Ing. Dalibor Maniš, MPA, starosta města

Pozn.: V případě ceny udílené za implementaci modelu CAF musí být přílohou závěrečné zprávy sebehodnotící zpráva CAF a na ni navazující akční plán zlepšování. Pokud jsou výše uvedené informace součástí sebehodnotící zprávy, lze na ně pouze odkázat.

¹ Vyplní pouze uchazeč o cenu MV za inovaci ve veřejné správě